

“Trash Hack” kampanija

UNESCO ir Aplinkosauginio švietimo fondas (Foundation for Environmental Education)

Vykdam šią švietimo kampaniją FEE bendradarbiauja su UNESCO asocijuotų mokyklų tinklu (ASPnet), siekiant skatinti švietimo įstaigas tarptautiniu mastu imtis veiksmų, o taip pat ir paskatinti daugiau sužinoti apie šiukšles, atliekų tvarkymą ir plačiau apie darnų vystymąsi!

Šios pandemijos metu, vienkartinės apsauginės priemonės, tokios kaip kaukės ir pirštinės, sukūrė naują pavojingų atliekų srautą. Kai reikia spręsti pasaulinio šiukšlinimo problemas, gali būti sunku išsiaiškinti nuo ko pradėti. Tačiau atlikdami pokyčius savo namuose, mokyklose ir bendruomenėse galime sumažinti neigiamą poveikį, didinti savo sąmoningumą ir prisidėti prie globalių pokyčių. Globalūs iššūkiai susiję su lokaliais!

Globali kampanija „Trash Hack“ skatina jaunos žmonės imti veiksmų propaguojant darnaus vystymosi principus, apmąstyti savo veiksmus, dalytis savo žiniomis bei patirtimi.

Daugiau informacijos apie UNESCO „Trash Hack“ kampaniją, pateikiama svetainėje:

<https://www.trashhack.org/>

„Trash Hacks“ - yra įdomūs, kūrybiški pasidalijami patarimai, gudrybės ar veiksmai, kaip žmonės gali sumažinti atliekų kiekius arba atliekas pakartotinai panaudoti!

Dalyvavimas “Trash Hack” kampanijoje

„Trash Hacks“ kampanija prasideda klausimu ar stebėjimu **kaip mes galime sumažinti atliekų kiekius** ir turi keturis žingsnius:

1. **Stebėkite.** Pasižiūrėkite į esamą situaciją, kas vyksta jūsų aplinkoje ir pabandykite tiksliai apibūdinti.
2. **Veikite.** Nuspręskite dėl mažo žingsnelio, kuriuo ketinate žengti patys arba su draugais siekdami sumažinti atliekų kiekį.
3. **Apmąstykite ir sužinokite.** Sužinokite daugiau apie atliekas ir apmąstykite

kalbėdami su draugais ir dalindamiesi savo patirtimi socialiniuose tinkluose.

4. **Šveskite ir drąsinkite kitus.** Mūsų poveikis gali būti padidintas, jei pasieksime savo draugus! Sukurkite vaizdo įrašą ar nuotraukų istoriją apie savo „Trash Hack“ veiklą ir pasidalinkite internete!

Savaitinės “Trash Hack” idėjos

Mokiniai, dalyvaujantys akcijoje skatinami įrašyti **trumpus video įrašus** (ne ilgiau kaip 1 min.) apie savo veiklą ir viešai publikuoti juos socialiniuose tinkluose su visomis sekančiomis grotąžymėmis:

**#TrashHack #UNESCO #LitterLessCampaign #EcoSchoolsStayActive
#YREstayactive #LEAFanywhere #ASPnetUNESCO**

Jei vaizdo įrašo kūrimas yra per sudėtingas iššūkis, tuomet galima sukurti ir pasidalinti nuotraukų istoriją (ne daugiau 5 nuotraukų). Publikuota vaizdo ar nuotraukų istorija gali būti pateikiama „Trash Hack“ kampanijos konkursui (žr. informaciją žemiau).

Svarbu. Visi mokiniai, prieš pasidalindami viešai savo vaizdo įrašais ar nuotraukų istorijomis, pirmiausia turėtų gauti tėvų sutikimą.

FEE Trash Hack kampanijos konkursas

Kampanijos konkursui rekomenduotina pateikti įrašytus vaizdo įrašus, tačiau taip pat galima teikti ir nuotraukų istoriją.

Forma pateikiama Gamtosauginių mokyklų svetainėje:

<https://www.ecoschools.global/submit-competition-entry>

Įrašai konkursui gali būti pateikiami bet kuriuo metu, iki š.m. kovo mėn. 25 d.

Konkurso kriterijai:

- 1) Įrašas turi būti **anglų kalba** arba (pateikiamas vertimas)
- 2) Įrašas turi būti **”Trash Hack”** idėjos pavyzdys
- 3) Vaizdo įrašai negali būti **ilgesni nei 1 minutė**
- 4) Foto istorija turi apimti **ne daugiau kaip 5 nuotraukas**
- 5) Įrašas turi būti publikuotas bent vienoje soc. medijos platformoje tačiau su **visomis** sekančiomis grotažymėmis:

**#TrashHack #UNESCO #ASPnetUNESCO #LitterLessCampaign
#EcoSchoolsStayActive #YREstayactive #LEAFanywhere**

Laimėtojų atrinkimas:

Atsižvelgiant į konkursui pateiktų įrašų skaičių, FEE švietimo komanda gali organizuoti išankstinės atrankos etapą prieš pateikiant atrinktus įrašus FEE programų nacionaliniams koordinatoriams balsuoti.

Užtikrinant nešališkumą nacionaliniai koordinatoriai negalės skirti balus savo šalies švietimo įstaigų konkursinių darbų.

Kampanijos metu kai kurie įrašai bus atrinkti ir paskelbti [UNESCO's Trash Hack](#) svetainėje. Tačiau konkurso laimėtojai bus atrinkti nacionalinių koordinatorių balsavimu.

Kampanijos nugalėtojai gaus FEE diplomus, bus minimi socialiniuose tinkluose ir svetainėje bei bus įvertinti nedideliu prizu.

Veiklų idėjos

„Trash Hacks“ yra lengvi veiksmai mažinant atliekų kiekius, galintys išaugti į dideles idėjas planetai! Švietimas yra šios kampanijos esmė, kuomet imdamiesi veiksmų dalyviai daugiau sužinos apie darnumą. Žemiau pateikiami veiklų pavydžiai tėra mūsų pasiūlymai, drąsiai įgyvendinkite savo kūrybinius sumanymus!

Individualios veiklos:

- Raskite būdus kaip paskatinti draugus, tėvus ir mokytojus supakuoti pietus be jokių atliekų!
- Paverskite plastikinius vandens butelius į bet kokio dydžio kabinamą vazonų sieną sodui.
- Pasidarykite veido kaukes iš senų drabužių, medžiaginių skiaučių, krepšių ar pan.

- Pabandykite patys pasigaminti papuošalus: karolius, apyranke ar auskarus.
- Apklauskite savo regiono sąvartyno, miesto ar apskrities viešųjų darbų skyriaus, miesto tvarumo organizacijos, atliekų vežėjo ar aplinkos kokybės departamento atstovą apie atliekų ir šiukšlių poveikį jūsų bendruomenėje.
- Kurkite meno kūrinius panaudodami elektronines ar kitas atliekas! Vertindami ir analizuodami šiuos meno kūrinius, apmąstykite savo vartojimo įpročius.
- Ištirkite informaciją apie marškinėlių tiekimo grandinę ir sukurkite informacinį (mokomąjį) plakatą šia tema. Iš marškinėlių pasigaminkite krepšį.

Veiklos klasėje:

- Pradėkite kompostuoti ar įsirenkite sliekų komposto dėžę! Tuomet moksleiviai gali tyrinėti kaip sliekai (kiti skaidytojai) gamina kompostą ir sukurti atitinkamą reportažą apie ekosistemas ir biologinį skaidymą.
- Nupieškite plakatus ir dekoruokite skelbimų lentas ar valgyklos duris pranešimais apie pietus be atliekų, siekdami paskelbti ar propaguoti tokią idėją!
- Atlikite klasės auditą, sėdami išanalizuoti situaciją atliekų srityje, o taip pat ir idėjas kaip sumažinti atliekų kiekį ir pakartotinai jas panaudoti. Stenkitės nusistatyti tikslus, ieškoti sprendimų ir įvertinti pažangą.
- Organizuokite išvyką. Apsilankykite regiono sąvartyne, atliekų perdirbimo centre ar netoliese esančioje kompostavimo įmonėje, kur moksleiviai iš galės sužinoti kas vyksta su atliekomis, atliekų gyvavimo ciklą, poveikį aplinkai.
- Parenkite klausimyną ir atlikite interviu apie maisto atliekas su mokyklos valgyklos darbuotojais.
- Kai užbaigsite „Trash Hack“ kampaniją savo mokykloje, susisiekit su kitos savo miesto, rajono ar šalies mokyklos moksleiviais ir pristatykite savo idėjas, rezultatus, išvadas!

Informacija apie Trash Hack kampaniją:

<https://www.ecoschools.global/trash-hack-campaign>

<https://www.trashhack.org/>